

STRATEŠKI NAČRT

MESTNE KNJIŽNICE IN ČITALNICE IDRIJA

za obdobje 2021-2026

KAZALO:

I. UVOD

Zakonske in druge pravne podlage ter izhodišča za pripravo strateškega načrta

Naloge splošne knjižnice

Vizija

II. STRATEŠKA PODROČJA

Strateško področje 1: KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Cilj 1: Povečanje uporabe knjižnične zbirke

Cilj 2: Prilagoditev določenega gradiva ranljivim skupinam

Strateško področje 2: STORITVE IN UPORABNIKI

Cilj 3: Povečanje uporabe e-storitev

Cilj 4: Povečanje števila članov in uporabnikov

Strateško področje 3: PROSTORI, OPREMA, MOBILNOST

Cilj 5: Celostna ureditev pritličnih prostorov

Cilj 6: Ureditev prostorov Galerije Idrija (nad knjižnico)

Cilj 7: Ureditev obstoječih ter pridobitev in ureditev novih prostorov za
Bevkovo knjižnico Cerklje

Cilj 8: Širitev Knjižnice Črni Vrh

Cilj 9: Filmsko gledališče in Galerija sv. Barbare

Cilj 10: Pridobitev službenega vozila

Strateško področje 4: KADRI

Strateško področje 5: NAČRTOVANJE IN PRIPRAVA DEJAVNOSTI
V OKVIRU EPK2025

Cilj 11: Prepoznavnost Mestne knjižnice in čitalnice Idrija

I. UVOD

Zakonske in druge pravne podlage

- Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/2001)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Ur. l. RS, št. 96/2002, 111/2003)
- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice za obdobje 2018-2028
- Strateški načrt Mestne knjižnice in čitalnice Idrija za obdobje 2015-2020, ki ga je zasnovala in udeleževala prejšnja direktorica Mestne knjižnice in čitalnice Idrija, mag. Milanka Trušnovec
- Strateški načrt 2020-2025 Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica

Izhodišča za pripravo strateškega načrta

- Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice 2018-2028
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2014–2017
- IFLA/UNESCO manifest o splošnih knjižnicah

Naloge splošne knjižnice

Osnovni namen splošne knjižnice je posredovanje knjižničnega gradiva na različnih medijih in opravljanje z zakonom določenih storitev, s čimer knjižnica zadovolji potrebo posameznika ali skupine ljudi po izobraževanju, osebnostni rasti ter seveda željo po sprostitvi in razvedrilu. Naloge splošne knjižnice pa so:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zbiranje, obdelovanje, varovanje ter posredovanje domoznanskega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- pridobivanje, urejanje in posredovanje informacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- svetovanje in pomoč pri izbiri in uporabi knjižničnega gradiva ter informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- sodelovanje v vseživljenjskem izobraževanju,
- oblikovanje knjižnične mreže (krajevne knjižnice v manjših krajih),
- organizacija posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle ter ljudi s posebnimi potrebami,
- organizacija kulturnih prireditev, ki so povezane z dejavnostjo knjižnice,
- spremljanje in uvajanje novosti (od načina dela do nove opreme ...) v knjižnici,
- konstantno izobraževanje strokovnega kadra,
- sodelovanje z ostalimi knjižnicami v informacijskem sistemu,
- sodelovanje z ostalimi javnimi zavodi pri organizaciji prireditev in izvajanju programa knjižnice,
- ugotavljanje potreb prebivalstva, kar narekujejo hitre spremembe, katerim smo priča,
- merjenje uspešnosti delovanja knjižnice, priprava poročil in planov dela.

Vizija

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija bo, tako kot v preteklem petletnem obdobju, v največji možni meri izpolnjevala potrebe lokalnega okolja ter jih na najboljši možen način poskušala udejanjati. Posodabljali bomo in nadgrajevali obstoječe ter uvajali nove storitve v skladu z visoko kakovostnimi standardi stroke. V dogovoru s financerjema bomo, po preverjanju na terenu in zaznanih potrebah prebivalcev, načrtovali tudi odprtje novih enot knjižnice. Na ta način si bomo prizadevali ohranjati pomembno vlogo v vsakdanjem življenju in delu ljudi na cerkljansko-idrijskem področju.

Krepili bomo povezave navzven, in sicer s sorodnimi kulturnimi ter vzgojno-izobraževalnimi inštitucijami, društvi in združenji v ožjem in širšem okolju, in navznoter – z medsebojnim sodelovanjem in povezovanjem v kolektivu. Pred leti smo začeli s sodelovanjem in izvajanjem skupnih projektov v evropskem okviru. Projekt Bralnice pod slamnikom, ki ga uspešno izvajamo zadnjih pet let, je pripeljal k nam, poleg naših slovenskih, najbolj vidne evropske avtorje za otroke in mladino. Leta 2025, ko bo Nova Gorica evropska prestolnica kulture, v sklopu Šinkovčevih dni poezije, se nam obeta gostovanje evropskih poetov. Na sestanku delovne skupine za EPK 2025 so organizatorji sprejeli tudi projekt Pasolinijevi dnevi, s katerim želimo opozoriti na sprejemanje drugačnosti, na strpnost do drugih, na humanost in etičnost na vseh ravneh življenja.

V svojem poslanstvu načrtujemo vidnejšo vlogo ne samo ohranjanja, ampak predvsem oživljanja in plemenitenja lokalne (stavnbe) kulturne dediščine in znotraj nje sodobnih kulturno-umetniških programov. Razširitev naše osnovne dejavnosti na kino, gledališče ter galerijsko dejavnost nam ponuja nove, še bolj pestre oblike bivanja in delovanja v lokalni skupnosti. V prihodnosti vidimo Mestno knjižnico in čitalnico Idrija kot sestavni del multikulturnega centra, v katerem bodo našli pomembne vsebine vsi potencialni uporabniki.

Pandemija nas je prisilila v iskanje novih oblik dela. Tako smo v letu 2020 preselili del dejavnosti na splet. Pomembna storitev, ki smo jo uvedli je možnost spletnega vpisa za vse tiste, ki želijo dostop do spletnih vsebin naše knjižnice niso pa z idrijsko-cerkljanskega področja ali iz kakšnega drugega razloga ne morejo priti v fizično knjižnico. V naslednjem petletnem obdobju načrtujemo še bogatejšo ponudbo naših spletnih storitev. Tako smo že z januarjem 2021 razširili ponudbo knjig na zvočne poleg že obstoječih elektronskih. Zavedamo se pomembnosti negovanja ne samo fizične knjižnice in vseh njenih dejavnosti, ampak tudi virtualne knjižnice, ki se bo v naslednjih letih vse bolj razvijala.

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija bi, zaradi svoje zemljepisne lege, potrebovala vozilo, ki bi omogočilo nemoteno nudenje knjižničnih storitev tudi najbolj oddaljenim prebivalcem idrijsko-cerkljanskega področja. Bajtabukve so marsikomu omogočile dostop do knjig; tudi premične zbirke, ki smo jih postavili na raznih krajih idrijsko-cerkljanskega področja so knjige približale bralcem, vozilo pa bi pomenilo še korak naprej, ker bi vsem, ki ne morejo do knjižnice, omogočile naročanje najnovejše literature in prevzem naročenega na domačem pragu. Ta storitev bi olajšala dostop do gradiva predvsem ranljivim skupinam uporabnikov. Poenostavili bi izposajo in vračilo knjig med oddelki ter prevoz novega gradiva. Potrebo po mobilni enoti bomo v prihodnosti reševali v dogovoru z inštitucijami ali organizacijami, ki nam lahko omogočijo souporabo vozila.

II. STRATEŠKA PODROČJA

Strateško področje 1: KNJIŽNIČNA ZBIRKA

Stanje:

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija ima sprejet *Dokument nabavne politike*, poleg tega pa vsako leto sprejme še *Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva*, s katerim želi zastaviti bolj načrtno, transparentno, sistematično in racionalno izgradnjo knjižnične zbirke. To vključuje: vrednotenje obstoječe zbirke; stalno ocenjevanje oziroma zasledovanje potreb uporabnikov; vzpostavitev ustrežnejšega razmerja med poučno-raziskovalnim in leposlovnim gradivom, med knjigami in periodiko, med tiskanim in neknjižnim gradivom ter med trenutnimi potrebami in odgovornostjo, da se zbirka razvija tudi za zadovoljevanje potreb uporabnikov v prihodnosti; določitev navodil o tem, po kakšnih vsebinskih in formalnih kriterijih knjižnica dopolnjuje svoje fonde ter na kakšen način ta cilj dosega; ustrezno pridobivanje gradiva z darovi. Eden ključnih rezultatov tako oblikovanega dokumenta pa je tudi racionalnejša in odgovornejša poraba sredstev za nabavo knjižničnih zbirk.

Podatki o zalogi in prirastu gradiva v obdobju 2015–2019 kažejo na konstantno (in tudi načrtno) delo na področju nabave (in odpisa) knjižničnega gradiva, z rahlimi odstopanji navzgor ali navzdol med posameznimi leti, pri čemer so ključni dejavnik pri izgradnji knjižnične zbirke financerji. Med njimi večino sredstev zagotavljata občini ustanoviteljici (predvsem Občina Idrija) in Ministrstvo za kulturo, vsekakor pa je bistvenega in odločilnega pomena primerno in kontinuirano financiranje. V zadnjem obdobju se sredstva z ministrstva konstantno zmanjšujejo, razen letos, ko smo dobili še nekaj sredstev za nakup, pri Občini Cerklje pa smo zadnji dve leti dosegli nekoliko višja sredstva, ki pa zadoščajo predvsem za potreben nakup gradiva za Bevkovo knjižnico. Knjižnica poleg tega za nakup knjižničnega gradiva (med drugim za nakup starih razglednic z idrijsko-cerkljanskega področja) vsako leto nameni precejšen delež lastnih sredstev (tj. lastnih prihodkov ter delež presežka prihodkov nad odhodki) in temu bomo sledili tudi v prihodnje.

Strateške usmeritve:

- izkazano ali zaznano zanimanje, potreba in/ali zahteva uporabnikov in potencialnih uporabnikov knjižnice;
- aktualni/sodobni pomen, poljuden/splošno razširjen interes in/ali trajna vrednost gradiva;
- tehtnost gradiva za delovanje in ustvarjanje različnih populacij;
- kakovost, vključujoč točnost/doslednost, jasnost/razumljivost in uporabnost;
- odzivi in mnenja strokovnih krogov v kritikah in recenzijah;
- pomembnost, ugled in kompetentnost avtorja oziroma ustvarjalca;
- pomen gradiva kot dokumenta časa;
- aktualnost in/ali trajnejša veljavnost gradiva;
- korelacija (tj. koherentnost, povezanost oziroma možnost vključitve) z obstoječo zbirko;
- format, trajnost/obstojnost in enostavnost za uporabo;
- nedosegljivost, pomanjkanje ali dostopnost gradiv na drugih mestih in inštitucijah;

- vrednost določenega gradiva/vira v razmerju do njegove cene.

CILJ 1: Doseganje oz. povečanje uporabe knjižnične zbirke

Dejavnosti	Ciljna skupina	Časovni okvir	Odgovorne osebe	Viri financiranja
Načrtovanje in izvajanje dejavnosti za promocijo gradiva (predstavitve, predavanja, organizirane bralne dejavnosti idr.)	vsi uporabniki	2021–2026	dir., strok. sodel.	redni viri
Izločanje in preusmerjanje knjižničnega gradiva (v skladišče) v skladu z veljavnimi (internimi) pravilniki in zakonodajo		2021–2026	komisija za odpis, vodje enot	

Pričakovani učinki:

učinkovitejša knjižnična zbirka z višjim deležem aktualnega gradiva in gradiva za potrebe lokalnega okolja; pridobitev novih članov oziroma uporabnikov; pridobitev prostora za novo oziroma aktualnejše gradivo

Kazalniki uspešnosti:

obrat knjižnične zbirke (1,20 v letu 2015): v petletnem obdobju bomo poskušali doseči izposajo vsaj v povprečju zadnjih 5 let 138.619 enot (obrat 1,20 do 1,25) oz. po možnosti vsaj minimalen dvig izposoje; število odpisanega gradiva (3.352 enot gradiva v letu 2015, povprečje zadnjih 5 let je 3.941 enot): v petletnem obdobju načrtujemo ohranitev odstotka odpisa v teh okvirih, tj. med 50 % in 70 % od dotoka

CILJ 2: Prilagoditev določenega gradiva ranljivim skupinam

Dejavnosti	Ciljna skupina	Časovni okvir	Odgovorne osebe	Viri financiranja
Sodelovanje z Medobčinskim društvom za slepe in slabovidne in drugimi pristojnimi inštitucijami	ranljive skupine (senzorno ovirane osebe)	2021–2026	dir., strok. sodel.	
Predavanja in predstavitve o možnostih vključevanja ranljivih skupin v knjižnično dogajanje, prostor itd.	ranljive skupine (senzorno ovirane osebe)	2021–2026	dir., strok. sodel., zun. izv.	

Pričakovani učinki:

dostopnejši prostori in gradivo knjižnice; povečanje članstva med pripadniki ranljivih skupin; širitev znanja in zavedanja o ranljivih skupinah

Strateško področje 2: STORITVE IN UPORABNIKI

Stanje:

Kazalci števila članov za obdobje 2016–2020:

	ŠTEVILO AKTIVNIH ČLANOV	ŠTEVILO NOVIH ČLANOV
2016	4.965	296
2017	4.612	283
2018	4.744	374
2019	4.562	372
2020	3.701	194

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija je, z vsemi svojimi dejavnostmi, usmerjena v kontinuirano razvijanje ter negovanje branja, bralne kulture, znanja, izmenjave informacij, povezovanja, visokih etičnih vrednot, razumevanja sebe in drugih, celostnega doživljanja umetniških vsebin in še mnogo drugega. Že vrsto let svojo osnovno dejavnost dopolnjujemo tudi z galerijsko in kino gledališko dejavnostjo. Ti dve področji se še razvijata, ker je veliko vsebin odvisnih od dodatnih investicij, za katere se še išče rešitev.

Fizični prostor Mestne knjižnice in čitalnice Idrija v prihodnosti bo ponujal kulturne, socialne in vseživljenjske vsebine, ki bodo uporabnike nagovarjale k obisku in uporabi.

Virtualna knjižnica Mestne knjižnice in čitalnice Idrija bo omogočala dostop do določenih knjižničnih storitev kadarkoli in kjerkoli 24 ur na dan. Načrtujemo graditev podatkovnih zbirk iz lastnega gradiva, predvsem za domoznastvo ter promocijo lokalne zgodovine, ki vključuje znanost, kulturo in umetnost.

Preko novih oblik komunikacije z uporabniki (Instagram, Facebook, ostala socialna omrežja) si bo knjižnica prizadevala za tesnejši in bolj dinamičen stik z uporabniki. Prizadevali si bomo, kot so zapisali v Mestni knjižnici Ljubljana: »razumeti spremembe in pripravili poti do storitev prihodnosti«. Naše delovanje bo usmerjeno v razvoj in povezovanje kulturne, informacijske in izobraževalne dejavnosti z interesi svojih uporabnikov.

Menimo, da bodo vsebine, ki jih ponujamo, v knjižnico pritegnile večje število uporabnikov in posledično tudi zvišale število članov.

E-knjige in Biblos:

Leta 2013 je bil vzpostavljen in je začel delovati prvi slovenski spletni portal za izposajo elektronskih knjig Biblos Študentske založbe, ki članom naših knjižnic omogoča brezplačen (oddaljen) dostop do e-knjig. V Mestni knjižnici in čitalnici Idrija smo v prvem letu kupili 518 naslovov elektronskih knjig, ki so si jih naši člani izposodili 168-krat. Trenutna zaloga elektronskih knjig je 896 naslovov ob izposoji 2.335 enot v letu 2020.

Zvočne knjige smo vključili v našo zbirko z januarjem 2021. S podporo ministrstva za kulturo smo nabavili prvih sto zvočnih knjig, zbirko pa bomo postopoma dopolnjevali z novimi naslovi.

E-viri – podatkovne zbirke:

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija (poleg tolminske in ajdovske knjižnice) v okviru projekta območnosti preko osrednje območne Goriške knjižnice Franceta Bevka svojim članom omogoča **brezplačen dostop** do sicer plačljivih podatkovnih zbirk. Dostop je mogoč: a) v knjižnici (preko računalnikov za uporabnike ali s prenosnim računalnikom preko brezžične internetne povezave); b) od doma (oddaljen dostop), in sicer preko spletne strani naše knjižnice, pri čemer je potrebno imeti številko članske izkaznice in COBISS/OPAC geslo.

Nabor podatkovnih zbirk, do katerih omogočamo brezplačen dostop, vsako leto nekoliko varira – odvisno od sredstev, ki se za to pridobijo na razpisu območnosti. V zadnjem obdobju so bile te zbirke: Encyclopedia Britannica, Oxford English Dictionary, Oxford Reference Online, EBSCO HOST, IUS INFO, Portal Seja idr.

Strateške usmeritve:

- nadaljevati trend naraščanja aktivnih članov in pridobivanja novih članov, da bi se vsaj nekoliko približali s Standardi priporočeni 40%-ni vključenosti prebivalstva na območju občin Idrija in Cerkljeva;
- povečevanje virtualnega obiska knjižnice preko spletne strani in družbenih omrežij;
- uvajati nove dejavnosti in projekte, prilagojene potrebam okolja v povezavi z vzgojno-izobraževalnimi institucijami, kulturnimi zavodi, društvi itd.;
- razširiti in intenzivirati promocijsko dejavnost knjižnice;
- slediti razvoju IKT-tehnologije in novim možnostim, ki jih le-ta prinaša na področju razvoja (bralne) kulture, informacijskega opismenjevanja in izobraževanja;
- povečati digitalizacijo domoznanskega gradiva;
- nadgrajevati vlogo kulturnega središča z organizacijo in soorganizacijo kulturnih prireditvev;
- postati ključna »e-točka« oziroma splošno informacijsko središče, ki služi potrebam prebivalcev po informiranosti, izobraževanju, raziskovanju;
- postati komunikacijsko središče (omogočiti prebivalcem lokalne skupnosti souporabo svojih prostorov, tako društvom kot raznim interesnim skupinam in posameznikom);
- postati sprostitevno središče (z opremo za uporabo avdio-vizualnega gradiva knjižnice za potrebe članov knjižnice);
- izvajati dejavnosti, ki krepijo socialno vlogo knjižnice v lokalnem okolju (medgeneracijsko povezovanje, druženje ipd.);
- vključiti se oziroma sodelovati v Medgeneracijskem centru DU Idrija;
- uvajati dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami.

CILJ 3: Povečanje uporabe e-storitev knjižnice

Dejavnosti	Ciljna skupina	Časovni okvir	Odgovorne osebe	Viri financiranja	Ocena stroškov
Promocija e-knjig in usposabljanje uporabnikov	vsi uporabniki	2021–2026	dir., strok. sodel.	redni viri	
Promocija	vsi uporabniki	2021–	dir., strok.	redni viri	

zvočnih knjig in usposabljanje uporabnikov		2026	sodel.		
Promocija e-virov in usposabljanje uporabnikov	vsi uporabniki	2021–2026	dir., strok. sodel., zun. izv.	redni viri	
Uvedba računalniških izobraževanj	vsi uporabniki	2021–20206	dir., zun. izv.		

Pričakovani učinki:

boljša seznanjenost in usposobljenost uporabnikov za uporabo e-storitev; prilagoditev e-storitev uporabnikom in posledično povečanje njihovega zadovoljstva; učinkovitejša informiranost uporabnikov preko spletne strani in možnost njihovega aktivnega sodelovanja; večja informacijska pismenost različnih skupin uporabnikov

Kazalniki uspešnosti:

izposoja e-knjig (352 izposojenih v letu 2015, v letu 2016 izposojenih 397, v letu 2017 izposojenih 595, v letu 2018 izposojenih 688, v letu 2019 izposojenih 810, v letu 2020 izposojenih 2.335): v petletnem obdobju načrtujemo povprečno povečevanje izposoje e-knjig za 10 % na leto; število obiskov spletne strani www.idr.sik.si (17.226 v letu 2015, 19.230 v letu 2016, 23.772 v letu 2017, tj. povprečno 16.966 na leto, pri čemer se št. obiskov zmanjšuje)

CILJ 4: Povečanje števila članov in uporabnikov knjižnice

Dejavnosti	Ciljna skupina	Časovni okvir	Odgovorne osebe	Viri financiranja
Sodelovanje z Zdravstvenim domom Idrija za predavanja na področju promocije zdravja	vsi uporabniki	2021–2026	dir., zun. izv.	redni viri
Vzpostaviti sodelovanje z Zavodom za zaposlovanje za oblikovanje centra za svetovanje	mladi/brezposelni	2021–2026	dir., zun. izv.	redni viri, projektni razpisi
Uvedba nove storitve – dostave gradiva na dom	starejši, bolni in gibalno ovirani uporabniki, oddaljeni kraji	2021–2026	dir., strok. sodel.	
Aktivnejše in pogostejše pojavljanje v medijih in druge dejavnosti promocije	vsi uporabniki	2021–2026	dir., strok. sodel.	

Vzpostaviti sodelovanje z mladimi zaradi novih skupnih projektov (MCI, Idrija 2020, taborniki, skavti, planinci)	mladi	2021-2026	dir., strok. sodel.	
--	-------	-----------	---------------------	--

Pričakovani učinki:

širitev sodelovanja knjižnice z nekaterimi drugimi zavodi in institucijami v okolju; širjenje bralne kulture in informacijske pismenosti na nove ciljne skupine; širjenje knjižničnih storitev na teren – izven prostorov knjižnice;

Kazalniki uspešnosti:

število novih članov (344 v letu 2015); število aktivnih članov (5.542 v letu 2015, petletno povprečje je 4.885 aktivnih članov na leto): v petletnem obdobju načrtujemo dvig povprečja za 2 %, tj. na povprečno 5.200 aktivnih članov na leto; obisk knjižnice (petletno povprečje je 78.651 obiskov na leto, trend pa kaže navzdol): v petletnem obdobju načrtujemo minimalno povečanje obiska za 1-2 %, tj. na 80.000 obiskov na leto; udeležba na predavanjih in/ali predstavitev (povprečna udeležba v petletnem obdobju je 4.253 obiskovalcev na leto): v petletnem obdobju načrtujemo ohranjanje udeležbe nad 4.000 obiskovalcev

Strateško področje 3: PROSTORI, OPREMA, MOBILNOST

Stanje:

Knjižnični prostori v 1. nadstropju Mestne knjižnice in čitalnice Idrija so zgledno urejeni in ne potrebujejo oziroma tudi ne omogočajo večjih posegov.

Pritlični prostor v magazinu smo z najnujnejšimi posegi uredili v prireditveni prostor – za literarne večere, predavanja, predstavitve, manjše razstave ter ure pravljic in druge dejavnosti za otroke.

V prihodnje načrtujemo celostno infrastrukturno sanacijo, vgraditev protivlomnega in protipožarnega sistema ter adaptacijo in opremo teh prostorov po prilagoditvi obstoječega idejnega načrta.

Galerija nad knjižnico je izjemno prijeten in uporaben prostor za najrazličnejše knjižnične in druge kulturne dejavnosti, a njegova šibka točka ostaja težka dostopnost, ki jo je mogoče odpraviti edino z vgraditvijo dvigala. V preteklem obdobju je že bil izdelan protipožarni sistem in zaščita.

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija nima ustreznega prostora za hranjenje arhivskega dokumentarnega gradiva. V prihodnjem petletnem obdobju si bomo prizadevali najti ustrezen prostor ter ga urediti in opremiti tako, da bomo izpolnili zakonske zahteve na tem področju, posledično pa tudi sprostil prostor za hranjenje knjižničnega gradiva v skladišču.

Bevkova knjižnica Cerklje se kljub pridobitvi novih prostorov v letu 2007 bori s prostorsko stisko, pri čemer na obstoječi lokaciji dodatna širitev ni mogoča. Pripadajoči kletni prostori so bili doslej popolnoma neuporabni zaradi izjemne vlage. Z določenimi posegi bi lahko postali

primerni vsaj za hranjenje knjižničnega gradiva (arhiv oziroma skladišče). Za prihodnjih pet let načrtujemo več kulturnih dogodkov v Bevkovi knjižnici ter tesnejše sodelovanje z Glasbeno šolo Cerklno predvsem zaradi možnosti uporabe njihove dvorane za prireditve z večjim številom obiskovalcev. Vsekakor bi to bile prireditve, ki imajo večji pomen za cerkljansko občino. Načrtujemo tudi pridobitev naziva Branju prijazna občina kar nas bo usmerilo v večjo promocijo branja in bralne kulture na cerkljanskem področju. V ta namen bomo ustanovili tudi bralni klub in okrepili vezi z nekaterimi društvi in posamezniki, ki so lahko najboljši promotorji dobrih knjig in dobrega branja.

Knjižnica Spodnja Idrija je, po selitvi v nove prostore, zacvetela. Povečala se je izposoja gradiva, sodelovanje s šolo in vrtcem se je okrepilo – obiski organiziranih skupin otrok in učencev so postali tedenska stalnica. Začeli smo tudi z literarnimi srečanji in doživeli dober odziv. Vsekakor je temu bil v pomoč tudi bralno-ustvarjalni krožek, ki deluje zadnja tri leta. Najbolj pa so pomembni prav novi prostori v centru Spodnje Idrije, lahko dostopni otrokom, starejšim in ranljivim skupinam.

Knjižnica Črni Vrh je vse od odprtja junija 2012 med uporabniki izjemno lepo sprejeta, obisk in izposoja se stalno povečujeta, dodatno odprtost so domačini z navdušenjem pozdravili, zato so načrti in nujni ukrepi za prihodnost prostorska širitev oziroma pridobitev dodatnih prostorov in dodatna odprtost. Širitev prostorov in dokup opreme je pomemben s stališča sodelovanja s kulturnimi društvi, šolo in vrtcem ter za vrsto dejavnosti, ki bi se lahko odvijale v Knjižnici Črni Vrh – vsekakor je na tem mestu mišljeno nadaljevanje bralnih srečanj, a smo jih zaradi pomanjkanja prostora morali preložiti na prihodnost.

Filmsko gledališče, ki je objekt izjemnega kulturnega pomena in ena središčnih točk idrijske kulturno-tehniške dediščine, je trenutno v slabi infrastrukturno-programski kondiciji. Filmsko gledališče danes nima ustrezne tehnične/strojne opreme, ki bi zadostovala za projekcijo najnovejših kino predstav z digitalnega formata DCP. Zato je nujna celovita posodobitev kinematografske infrastrukture.

Galerija sv. Barbare prav tako potrebuje nekaj sanacijskih posegov ter zasnovo pestrejših in aktualnejših vsebin.

Strateške usmeritve:

- prizadevanje za ustrezne prostorske pogoje za izvajanje knjižnične dejavnosti,
- širitev knjižnične in druge kulturno-umetniške ponudbe,
- prizadevanje za ustrezno in zadostno računalniško, tehnično in drugo opremo za izvajanje knjižnične dejavnosti in informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- digitalizacija oziroma prehod na uporabo nove digitalne kinematografske tehnične opreme, ki ustreza določenemu standardu (tj. mednarodno sprejet DCP standard),
- skrb za racionalizacijo delovnih postopkov.

CILJ 5: Celostna ureditev pritličnih prostorov

Ukrepi	Časovni okvir	Odgovorne osebe	Viri financiranja
Infrastrukturalna sanacija	2021–2026	dir., ustanov., zun. izv.	sredstva za investicijsko vzdrževanje
Vgraditev protivlomnega in protipožarnega sistema	2021–2026	dir., ustanov., zun. izv.	
Ureditev in oprema študijsko-časopisne čitalnice	2021–2026	dir., ustanov., zun. izv.	
Ureditev in oprema manjše računalniške učilnice	2021–2026	dir., ustanov., zun. izv.	
Prenova sanitarij	2021–2026	dir., ustanov., zun. izv.	sredstva za investicijsko vzdrževanje
Postavitev (hidravličnega) dvigala za celotno stavbo magazina	2021–2026	dir., ustanov., zun. izv.	sredstva z razpisov

Pričakovani učinki:

povečan obseg, vsebine in kakovost knjižničnih dejavnosti in programov; pridobitev/sprostitev prostora za gradivo v 1. nadstropju; izboljšanje delovnih pogojev za zaposlene in okolja za uporabnike; povečanje dostopnosti knjižničnih prostorov, storitev in gradiva

Kazalniki uspešnosti:

večje število prireditev; uvedba novih programov (za informacijsko opismenjevanje)

CILJ 6: Ureditev prostorov Galerije Idrija (nad knjižnico)

Dejavnosti	Časovni okvir	Odgovorne osebe	Viri financiranja
Izdelava protivlomnega sistema	2021-2026	dir., ustanov., zun. izv.	redni viri
Zamenjava celotnega sistema osvetlitve	2021-2026	dir., ustanov., zun. izv.	redni viri
Ureditev sistema za patentno obešanje	2021-2026	dir., ustanov., zun. izv.	redni viri

Pričakovani učinki:

večja varnost razstavljenih eksponatov; kakovostnejša prezentacija eksponatov; lažje postavljanje razstav

CILJ 7: Ureditev obstoječih ter pridobitev in ureditev dodatnih prostorov za Bevkovo knjižnico Cerčno

Dejavnosti	Časovni okvir	Odgovorne osebe	Viri financiranja
Klimatizacija prostorov	2021–2026	dir., ustanov., zun. izv.	redni viri, javni razpisi
Sanacija pripadajočih kletnih prostorov (ureditev prezračevalnega sistema)	2021–2026	dir., ustanov., zun. izv.	redni viri, javni razpisi
Pridobitev dodatnih prostorov v zdajšnji odsluženi kurilnici	2021–2026	dir., ustanov., zun. izv.	redni viri, javni razpisi

Pričakovani učinki:

sprostitev oziroma pridobitev prostora za gradivo; izboljšanje delovnih pogojev za zaposlene in okolja za uporabnike; povečanje energetske učinkovitosti

CILJ 8: Širitev Knjižnice Črni Vrh

Dejavnosti	Časovni okvir	Odgovorne osebe	Viri financiranja
Odkup dodatnih prostorov v Pagonovi hiši	2021–2026	dir., ustanov.	redni viri
Izdelava načrta ureditve in sanacije novih prostorov	2021–2026	dir., ustanov., zun. izv.	redni viri
Ureditev novih prostorov	2021–2026	dir., strok. del., zun. izv.	redni viri
Izdelava načrta in oprema novih prostorov	2021–2026	dir., zun. izv.	redni viri

Pričakovani učinki:

bistveno izboljšanje prostorskih pogojev, tj. okolja za uporabnike in delovnih pogojev za zaposlene; izboljšanje prostorskih pogojev za postavitev in ureditev gradiva in posledično zmanjšanje prostorske stiske ter pridobitev prostora za izvajanje dejavnosti za otroke; možnost izvajanja novih dejavnosti in programov za odrasle; razširitev čitalniškega prostora in prostora za uporabo računalnikov; pridobitev prostora za skladiščenje oziroma arhiviranje gradiva

Kazalniki uspešnosti:

površina Knjižnice Črni Vrh (63,40 m² v letu 2013)

CILJ 9: Filmsko gledališče in Galerija sv. Barbare

Dejavnosti	Časovni okvir	Odgovorne osebe	Viri financiranja	Stroškovna ocena
Načrt sanacije zunanjih površin in notranjosti obeh objektov	2021-2026	dir., ustanov., zun. izv.	redni viri, projektni razpisi	
Sanacija zunanjih površin in notranjosti obeh objektov	2021–2026	dir., ustanov., zun. izv.	redni viri, projektni razpisi	
Zasnova in izvajanje novih programov v obeh objektih	2021–2026	dir., ustanov., zun. izv.	redni viri, projektni razpisi	
Nabava projektorja	2021–2026	dir., ustanov., strok. sodel.	redni viri,	

Pričakovani učinki:

zaustavitev propadanja Filmskega gledališča; prostorska in vsebinska oživitev obeh objektov z novimi vsebinami in programi; večja obiskanost prireditev; širša in bogatejša kulturno-izobraževalna ponudba v mestu Idrija; večja dostopnost filmov iz tekoče filmske produkcije in posledično večja obiskanost kino predstav; povezovanje različnih kulturno-izobraževalnih institucij v mestu; mnogoplastno povezovanje knjižnične, filmsko-gledališko-glasbene in razstavne dejavnosti; večja fleksibilnost in mobilnost strokovnega kadra v navedenih treh organizacijskih enotah

CILJ 10: Pridobitev mobilne enote/vozila za ranljive skupine uporabnikov

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija bi potrebovala vozilo/mobilno enoto za bolj učinkovito izvajanje knjižničnih storitev. Treba bo najti eno skupno pot, ki bo gospodarna istočasno pa bo pripomogla pri razširjanju branja in bralne kulture tudi v najbolj oddaljenih krajih na idrijsko-cerkljanskem področju. Ta storitev bi bila koristna za ranljive skupine uporabnikov, ki težko pridejo do knjižnice. V ta namen bomo raziskali možnost souporabe vozila.

Pričakovani učinki:

uvedba nove storitve – dostave knjižničnega gradiva na dom za starejše, gibalno ovirane, in oddaljene prebivalce občine Idrija; enostavnejša in hitrejša distribucija knjižničnega gradiva iz osrednje enote v dislocirane enote oziroma oddelke; vračilo knjig v vseh oddelkih; medoddelčna izposoja; zamenjava gradiva v bajtabukvah

Strateško področje 4: KADRI

Stanje:

Število zaposlenih – stanje 31.12.2020 – 31. 12. 2026 2026.

Št.	Delovno mesto	MINIMALNI POGOJI			DEJANSKO ZAPOSLENI		
		SKUPAJ MKČI	IDRIJA	CERKNO	SKUPAJ MKČI	IDRIJA	CERKNO
1	DIREKTOR	1	0,7026	0,2974	1	0,7026	0,2974
2	RAČUNOVODJA	1	0,7026	0,2974	1	0,7026	0,2974
3	STROK. DELAVCI (B, VK)	3,81	3,2152	0,5948	4	3,4052	0,5948
4	STROK. DELAVCI (K)	1,63	0,63	1	2,4	1,4	1
5	STROK DELAVCI (B ali VK) ZA POSEBNE NALOGE (Z. knj. - 16. Člen) 4 NALOGE	1,28	0,899328	0,380672	1	0,7026	0,2974
6	STROKOVNI DELAVCI ZA DOMOZNANSTVO (B ali VK)	0,10	0,07026	0,02974	0,10	0,07026	0,02974
7a	ADMIN.-TEHN. OZ ČISTILKA	1	0,77224	0,22776	1	0,77224	0,22776
7b	MANIPUL. DELAVEC MANIPULANT	0,7	0,49182	0,20818	0	0	0
8	STROK. DELAVEC ZA RAČUNAL. (K)	0,5	0,3513	0,1487	0,5	0,3513	0,1487
	SKUPAJ	11,02	7,835348	3,184652	11	8,1068	2,8932

V obdobju 2015-2020 smo se v MKČI približali doseganju minimalnih pogojev števila zaposlenih, in sicer zaradi zaposlitve enega bibliotekarja ob odprtju Knjižnice Črni Vrh v letu 2012.

7. člen Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe določa, da je število delavcev v knjižnici odvisno od obsega knjižničnih zbirk, letnega prirasta gradiva in števila oziroma potreb potencialnih uporabnikov.

Če bo v bližnji prihodnosti uspela prostorska in vsebinska širitev dejavnosti v črnovrški enoti ter podaljšanje časa odprtosti le-te, vsebinska širitev dejavnosti v spodnjeidrijski in cerkljanski knjižnici (že poteka) in če se bo naša knjižnična mreža razširila s še kakšnim novim izposojevališčem, bo nujno potrebna tudi kadrovska okrepitev z zaposlitvijo novega strokovnega delavca.

V primeru pridobitve novih osebnih računalnikov ter druge IKT opreme (v pritlični računalniški učilnici, v črnovrški in spodnjeidrijski enoti ter kakšni novi enoti) trenutno polovična zaposlitev systemskega administratorja (oziroma strokovnega delavca za IKT opremo – 8. alineja v zgornji tabeli), ki vzdržuje računalniško-informacijsko mrežo ter odpravlja napake in okvare, spremlja novosti in načrtuje nakup IK-opreme, zagotavlja zaščito računalniške opreme in vodi dokumentacijo IK-opreme ter pomaga uporabnikom pri iskanju zahtevnejših informacij in uporabi IK-opreme, ne bi več zadostovala oziroma systemski administrator ne bi več mogel učinkovito opravljati svojih delovnih nalog. Potrebo po systemskem administratorju bomo tako kot do sedaj reševali znotraj kolektiva.

Prenova Filmskega gledališča in pridobitev Galerije sv. Barbare v upravljanje bosta terjali tudi novi zaposlitvi, in sicer urednika filmskega programa ter strokovnega delavca za galerijsko dejavnost.

Strateške usmeritve:

- konstantno kakovostno izobraževanje, izpopolnjevanje in ažurno sledenje novostim v knjižničarski in sorodnih strokah,
- spodbujanje in motiviranje zaposlenih pri razvijanju njihovih znanj in sposobnosti,
- spodbujanje zaposlenih k sodelovanju, povezovanju, tinskemu delu, medsebojni pomoči,
- vključevanje v programe oziroma razpise Zavoda za zaposlovanje za usposabljanje brezposelnih in/ali težje zaposljivih oseb,
- z razširitvijo obstoječih in uvedbo novih zaposlitev kvalitativno in kvantitativno nadgraditi obstoječe in uvajati nove dejavnosti in programe.

Strateško področje 5: NAČRTOVANJE IN PRIPRAVA DEJAVNOSTI ZA EVROPSKO PRESTOLNICO KULTURE 2025

CILJ 11: Prepoznavnost Mestne knjižnice in čitalnice Idrija na zemljevidu Evrope

Nova Gorica bo z Gorico leta 2025 Evropska prestolnica kulture. Slavnostna razglasitev je bila 18. 12. 2020; leta 2021 pa se že začnejo dejavnosti v zvezi s tem prestižnim nazivom.

Dogodki se bodo vrstili v vseh občinah Severne Primorske. Na sestanku v Idriji septembra 2020 smo iz Mestne knjižnice in čitalnice Idrija organizatorjem ponudili tri projekte: Šinkovčeve dneve poezije, Pier Paolo Pasolini – un uomo libero in Bralnice pod slamnikom. Te projekte smo izbrali zato, ker so proevropsko usmerjeni, podpirajo kulturo, umetnost, enakost, preseganje vsakršnih meja. Kot so zapisali organizatorji sestanka – umetnost je univerzalni jezik: premaguje razdalje, čas in razlike.

Izbrana sta bila prva dva projekta, s katerima bo Mestna knjižnica in čitalnica Idrija dobila priložnost pokazati svoje zmožnosti in zgraditi svoj kulturni ekosistem v prostorni evropski krajini.

Preliminarno smo zapisali nekaj načrtov:

- Šinkovčevi dnevi poezije in internacionalni projekt: vrniti veljavo Vojskarski planoti in Šinkovecu; Šinkovec pod okriljem projekta Mladi pesniki Evrope; izid in tiskanje mini antologije, ki bo nastala na ustvarjalnih delavnicah; natisnili bi jo v Tiskarni Slovenija enako kot ves promocijski material, na ta način bi naredili most med preteklostjo in sedanjostjo,

- Pier Paolo Pasolini – un uomo libero; nastal v povezavi z mestom Casarsa in inštitutom Pietra Paola Pasolinija, ki je tri leta živel tudi v Idriji; tema: strpnost do drugačnih, drugače živečih in drugače mislečih.

Pričakovani učinki: prepoznavnost Mestne knjižnice in čitalnice Idrija v širšem okviru, spodbujanje pozitivnega odnosa do besedne umetnosti, do ustvarjanja, do drugačnosti, promoviranje humanih vrednot med ljudmi.

SKLEPNA MISEL

Mestna knjižnica in čitalnica Idrija bo za uporabnike prijazna in odprta ustanova, s posluhom za želje in potrebe vsakega, ki ga pot pripelje k nam, ker »edina tema, ki obstaja je neznanje« (Hellen Keller).

Nada Božić Eržen
Direktorica

Idrija, januar 2021

Občinski svet Občine Idrija je na 19. redni seji dne 18. 3. 2021 sprejel sklep, s katerim je dal predhodno pozitivno mnenje Strateškemu načrtu Mestne knjižnice in čitalnice Idrija za obdobje 2021-2026.